

ALC - Alcanó

1 Descripció general

Els sòls del tipus Alcanó són soms, ben drenats i de textures mitjanes, amb alguns o molts elements grossos de naturalesa calcària. S'han desenvolupat sobre calcàries a les plataformes i grades estructurals de la Depressió de l'Ebre.

El perfil presenta poc desenvolupament edàfic tot i que, en ocasions, apareixen, revestint els fragments de roca meteoritzada, acumulacions secundàries de carbonat càlcic provinents de la mateixa alteració de la calcària. La seqüència típica dels horitzons és A(p)-(Bw)-2R(k) (calcària).

L'horitzó A(p) té un gruix d'uns 25 cm. El seu color (humit) és de marró fosc a marró groguenc (de 7,5YR 3-4/4-6 a 10YR 3-4/4-6). La textura és franca o francollimosa i pot presentar alguns o molts elements grossos. El pH és de mitjanament bàsic a lleugerament alcalí. El contingut de carbonat càlcic és de moderadament alt a molt alt i el de matèria orgànica, de baix a mitjà.

L'horitzó Bw, quan apareix, arriba a uns 40 cm de profunditat. El seu color és de marró fosc a marró groguenc (de 7,5YR 3-4/4-6 a 10YR 3-4/4-6). La textura és franca o francollimosa i presenta un contingut variable d'elements grossos procedents de la meteorització de la roca calcària subjacent. El pH és de mitjanament bàsic a lleugerament alcalí i el contingut de carbonat càlcic, de moderadament alt a molt alt.

L'horitzó 2R(k) consisteix en una roca calcària amb una estructura, normalment, taulejada.

Aquests sòls es classifiquen com a *Torriorthent* xèric-lític, franca, mesclada (calcària), tèrmica (SSS, 1999), i com a *Leptic Regosol (Calcaric)* (IUSS, 2007).

2 Origen/Antecedents

Sèrie **Alcanó**. Mapa de sòls detallat (1:25.000) i avaluació per a reg de l'àrea regable pel Canal de les Baixes Garrigues (el Segrià). (UPC¹-DARP², 1992).

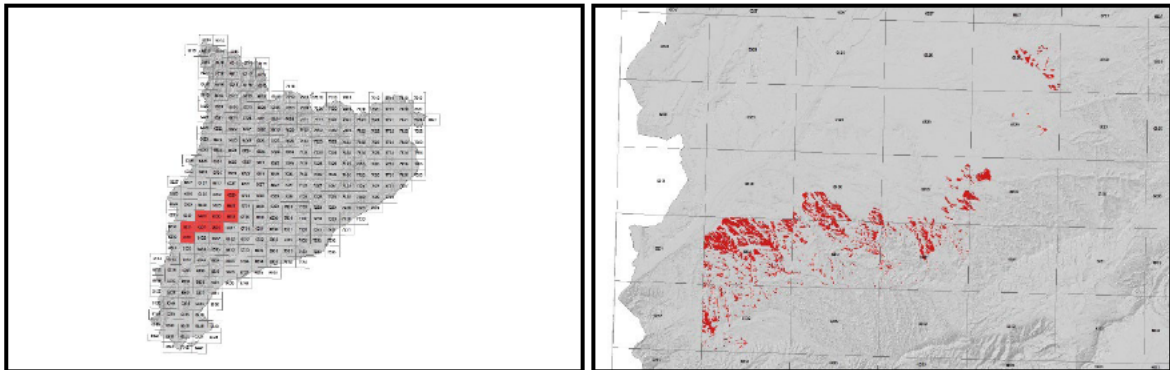
---

¹ UPC: Universitat Politècnica de Catalunya. Escola Tècnica Superior d'Enginyers Agrònoms.

² DARP: Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, de la Generalitat de Catalunya.

Sèrie **Aspa**. Estudi detallat de sòls (1:25.000) de la zona a transformar en regadiu dominada pel Canal Segarra-Garrigues (Lleida). (REGSA³-DARP, 1997).

3 Distribució i extensió

Extensió aproximada: 6067 ha cartografiades.

4 Característiques fisicoquímiques

Horitzó genètic	Profunditat (cm)	pH (1:2,5 en H ₂ O)	Matèria orgànica (%)	Salinitat CE 1:5 (dS/m a 25°C)	Sodicitat (SAR)	Carbonat càlcic eq. (%)	Guix (%)
A(p)	000-025	8,3-8,6	1,4-4,0	0,1-0,2	-	23-48	-
(Bw)	025-040	8,2-8,7	0,5-2,6			25-65	
2R(k) (calcària)	>040	-	-	-	-	-	-

Horitzó genètic	Argila (%)	Llim (%)	Elements grossos (%)	Densitat aparent (kg/m ³)	CIC cmol+/kg	Humitat gravimètrica (%) a	
						-33 kPa	-1500 kPa
A(p)	15-29	30-56	5-35	1200-1600	7-19	18-25	9-17
(Bw)	11-25	33-60	5-70	-	-	20-28	9-14
R(k) (calcària)	-	-	-	-	-	-	-

³ REGSA: Regs de Catalunya, S.A.

5 Trets identificatius

- Sòls soms desenvolupats sobre calcàries d'estructura, normalment, molt taulejada.
- Textures mitjanes amb alguns o molts elements grossos.

6 Usos del sòl

Aquests sòls tenen principalment un ús agrícola.

7 Tipus de sòls similars en la mateixa àrea de distribució

Raner	sòls desenvolupats sobre un sediment molt carbonatat.
Ventalloles	sòls amb règim de temperatura mèsica de la Conca de l'Ebre.
Clariana	sòls amb alguns elements grossos i règim de temperatura mèsica de la Conca Central.
Senadelles	Presenten evidències d'il·luviació de carbonats i un horitzó càmbic. Tenen un règim de temperatura mèsic.

8 Pèdon representatiu ARBE-015

Seqüència d'horitzons: Ap-R1 (calcàries taulejades)-R2 (calcàries)
Cartografia de sòls a escala 1:25.000 del full de les Borges Blanques (IGC, 2010)

Informació general

Data descripció: 21/10/2010
Descriptors: Consuegra - Ibáñez
Paratge: la Pleta Garriga
Municipi: Arbeca

Cartografia

Sistema de projecció: UTM 31 / ETRS89
Coordenada X (m): 330856
Coordenada Y (m): 4601056
Z (m): 374

Usos del sòl

Vegetació: Cultiu.
Usos del sòl: Agrícola.
Tecnologia de sòls: Secà sense drenatge.

Afloraments

Abundància (%): -
Distància mitja (m): -
Naturalesa: -

Geomorfologia

Escala d'observació: Hectomètrica.
Forma del relleu: Plataforma estructural.
Modificació de la forma: -
Dinàmica de la forma: -
Intensitat dels processos: -
Tipus de pendent: -
Morfologia local: -
Situació en el perfil: -
Pendent general (%): < 2
Pendent local (%): < 2
Orientació: -
Longitud (m): -

Descripció perfil

000-020 cm Ap

EST. HUMITAT: Lleugerament humit. COLOR DE LA MATRIU (Humit): 7,5YR 4/4. TAQUES: No n'hi ha. EST. OXIDOREDUCCIÓ: Oxidació. TEXTURA: Francoargil·lollimosa. ELEMENTS GROSSOS: Molts. ESTRUCTURA: Forta, en blocs subangulars, mitjana. COMPACITAT: Compacte. CONSISTÈNCIA (humit): Friable. ACUMULACIONS: Molts revestiments d'elements grossos, carbonat càlcic, durs. SISTEMA RADICULAR: Limitat per contacte lític. ASSAIGS DE CAMP (Resposta al HCl 11%): Molt alta. LÍMIT INFERIOR: Abrupte, pla. **EPIPEDIÓ OCHRIC.**

020-045 cm R1 (calcària taulejada)

045-047/999 cm R2 (calcària)

Material originari

Calcària.

Material subjacent

Calcària.

Elements grossos

Abundància (%): 10 - 30
Dimensió mitja (cm): 2 - 6
Naturalesa: Calcària.

Crosta superficial

Gruix (mm): -
Consistència: -

Clivellat superficial

Amplada (cm): -
Distància mitja: -

Salinitat

No salí (<2 dS/m a 25°C).

Profunditat efectiva d'arrelament

20 - 40 cm.

Aigua del sòl

Classe de drenatge: Ben drenat.
Estat d'humitat: Lleugerament humit.
Nivell freàtic (cm): Inaccessible.

Classificació Soil taxonomy (SSS, 1999):

Torrorthent xèric lític, franca, mesclada (calcària), tèrmica.

Classificació WRB (IUSS, 2007):

Leptic Regosol (Calcaric).

Resultats analítics

Horitzó genètic	Profunditat (cm)	pH			CE 1:5 (dS/m a 25 °C)	Matèria orgànica (%)	Carbonat càlcic eq.(%)	Calcària activa (%)	Guix (%)
		H ₂ O 1:2,5	KCl 0.1M 1:2,5	Pasta saturada					
Ap	000-020	8,8	-	-	0,32	2,5	28	-	-
R1 (calcària)	020-045	-	-	-	-	-	-	-	-
R2 (calcària)	045-047/999	-	-	-	-	-	-	-	-

Elements grossos (%) Ø >2 mm	Granulometria (%)							
	Arenes (Ø en mm)			Llim (Ø en mm)			Argila Ø < 0.002 mm	Classe Textural USDA
	2.00-0,5	0,5- 0,05	TOTAL	0,05-0,02	0,02-0,002	TOTAL		
15-35	32	9	41	18	27	45	14	F
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-

CIC cmol(+)/kg	Complex de canvi				Humitat				Aigua disponible (mm)	Densitat aparent (kg/m ³)
	Cations de canvi cmol(+)/kg				Humitat gravimètrica (%) a					
	(*)Ca ²⁺	Mg ²⁺	Na ⁺	K ⁺	kPa	kPa	-33 kPa	-1500 kPa		
13,4	34,3	1,4	0,1	6,6	-	-	22	11	-	1264
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

(*) El calci extraïble pot contenir calci de carbonats i/o guix

9 Data d'actualització

11/04/2024